

۱۲ یادداشت *حجت‌الاسلام نصرالله پژمانفر

مسجد، سنجش پیشرفت جامعه

اگر با نگاه مادی بخوایم میزان پیشرفت یک جامعه را بسنجیم باید به مظاهر آن هم توجه کنیم که چقدر در این موارد پیشرفت صورت گرفته است، اما اگر پیشرفت را از نگاهی همه‌جانبه‌نگر بررسی کنیم، آنگونه که در سخنان رهبر معظم انقلاب نیز بر آن تأکید می‌شود، ایمان و معنویت در کنار اندیشه، دانش و ابعاد سخت‌افزاری اهمیتی مضاعف می‌یابد. در این شرایط برای سنجش میزان پیشرفت ایمان و معنویت در جامعه باید شاخصه‌ای مثل مسجد را مورد مذاقه قرار داد، اما چرا مسجد؟

مسجد، مظهر و نشانهٔ تمسک یک جامعه به اسلام است. پیامبراکرم(ص) در حدیثی خطاب به جناب ابوذر به او توصیه می‌فرماید که هر جا وقت نماز رسید، همانجا نماز بخوان که سر تاسر زمین برای تو مسجد است، اما پیش از این توصیه جایگاه بالا و فضیلت مسجدالحرام و مسجدالاقصی را تذکر می‌دهند، چرا که مهم‌ترین نقش مسجد، مر کزیت بخشیدن به عبادت مسلمانان است. بنابراین هر چه مساجد در زندگی افراد جامعه نقش پررنگ‌تری داشته باشند، شاخص پیشرفت آن جامعه بالاتر است. البته باید توجه داشت که هر چند حضور مسلمانان در مساجد اهمیت زیادی دارد، اما افزون بر این حضور باید شاخصه‌های دیگری را در نظر داشت که بتوان پیشرفت معنوی جامعه را به نمایش گذاشت و آن را سنجد.

مسجد باید محل اتحاد و همبستگی مسلمانان باشد. مسجدالنبی از بدو تأسیس محلی برای نشان دادن اتحاد و هماهنگی امت و تمسک جمعی به «حبل‌الله» برای رسیدن به اهداف الهی و انسانی، مرکزی برای حکومت و پس از آن، مکانی برای تعلیم و تعلم بود. مسجد در صورتی می‌تواند شاخص پیشرفت باشد که بتواند این همدلی را ایجاد کند. در این میان نقش امام جماعت مسجد محوری است. عملکرد، رفتار و سخنان امام جماعت است که می‌تواند چنین حس جمعی از اتحاد و همبستگی را ایجاد کند یا بتواند در حد ممکن حکمرانی را تسهیل کند، مثل رفع اختلافات جزئی مردم.

در کنار اینها مسجد باید جایگاه یاددهی و یادگیری باشد، از معارف دینی و مذهبی گرفته تا اموری که به زندگی روزمره و معیشت گره خورده است. در هر گنوبی که مدنظر داشته باشیم، آموزش عنصری کلیدی در پیشرفت محسوب می‌شود و از این نظر اگر مسجد بتواند این نقش آموزشی را به درستی ایفا کند مسلما می‌تواند گام مؤثری برای پیشرفت جامعه بردارد.

افزون بر همه اینها، مسجد باید هسته مقاومت فرهنگی باشد. روزگاری که با رژیم طاغوت در حال مبارزه بودیم، امام راحل با فراست هر چه تمام‌تر مساجد را به پایگاه‌ها و هسته‌های مقاومت تبدیل کردند، اما اکنون که دشمن در جبهه فرهنگی موضع گرفته، لازم است مساجد، میدان داری را به عرصه جهاد تبیین ببرند. در این باره نیز نقش امام جماعت مسجد اهمیت زیادی دارد. امام جماعت فرامنده این جهاد است و باید از این منظر خود را مجزئ کند؛ باید توانایی علمی و معنوی خود را بالا ببرد تا بتواند دیگران را نیز به درستی راهنمایی و هدایت کند.

اگرچه نهادهایی همچون سازمان تبلیغات اسلامی در این سال‌ها برای برگزاری هر چه پرشکوه‌تر مناسک عبادی و جهادی در مساجد کشور تلاش کرده‌اند، اما اکنون که دشمنان این ملت، ایمان‌ها را نشانه رفته‌اند باید به نقش مسجد در پیشرفت فرهنگی و معنوی کشور بیشتر دقت کرد و همه دستگاه‌ها با تمام ظرفیت و قوا برای جری به میدان بیایند تا بار دیگر نقشه‌های استعمار و استکبار نقش بر آب شود. برای چشم‌انداز آینده لازم است مراکز رصد و پایش، نقاط قوت و ضعف فعلی مساجد را کامل بررسی کنند تا مسیر پیشرفت برای فتح قلعه‌ها امکانپذیرتر شود که حضرت آقا به درستی فرمودند که «به قله نرسد یکدیگه»

■نماینده مردم مشهد و رئیس کمیسیون اصل نود قانون اساسی مجلس شورای اسلامی

تجسمی

نمایشگاه عکس

«با طوفان الاقصی تا روز آخر» افتتاح شد

نمایشگاهی برای روایت غرور و مقاومت

نمایشگاه عکس «با طوفان الاقصی تا روز آخر» شامل آثار گروهی عکاسان رسانه‌های فعال در فلسطین اشغالی از عملیات طوفان الاقصی از سوی خانه عکاسان ایران افتتاح شد

نمایشگاه عکس طوفان الاقصی به همت خانه عکاسان ایران ۲۴مهر، در «گالری شماره یک عکاسان ایران» افتتاح شد. در آیین افتتاحیه این نمایشگاه ۴۲ عکس از آغاز عملیات طوفان الاقصی که آثار عکاسان بین‌المللی هستند به نمایش گذاشته شد. در افتتاحیه نمایشگاه علی فروزان فر معاون هنری حوزه هنری، سیداحسان باقری مدیر خانه عکاسان ایران و جمعی از علاقه‌مندان حضور داشتند.

رویداد

سیدمر تفضی ذاکر

نویسنده سرشناس ادبیات پایداری و داور جایزه شهید همدانی با اشاره به صورت تجلسه پایانی داوران بخش ویراستاری و گلابه آنها از ناشران به دلیل عدم مراعات دستور رسم‌الخط فرهنگستان زبان و ادب فارسی گفت: بچاست که ناشران محترم شیوه‌نامه‌های سلیقه‌ای را راه‌سازند ویر مینای دستور خط فرهنگستان زبان و ادب فارسی، کتاب‌ها را ویرایش کنند، وی همچنین از وجود فقر شدید آثار در بخش پژوهش و رمان گلایه کرد.

اختتامیه سومین دوسالانه جایزه شهید حسین همدانی روز گذشته در باغ‌موزه دفاع مقدس بر گزار شد. گلغلی بابایی از نویسندگان شناخته شده حوزه ادبیات پایداری و داور این رویداد گفت: بر گزار ی سومین دوره دوسالانه انتخاب آثار بر تر مدافعان حرم محور مقاومت؛ جایزه شهید همدانی رادر شرایطی به پایان می‌رسیم که جهان مابین روزساخت متأثر از رویدادهای حیرت‌انگیزی است که در ریشه‌یابی زمینه‌های حدوث و بروزشان به اعتراف دوست و دشمن، نقش‌آفرین اصلی؛ شهیدان عزت‌آفرین مدافع حرم و محور مقاومت بوده‌اند.

بابایی خاطر نشان کرد: به استناد فرآخوان های این دوره، آثار ارسال ی به دبیر خانه سومین دوسالانه جایزه شهید همدانی، کتاب‌هایی را دربر می‌گرفت که در پاره زمانی ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ خورشیدی منتشر شده بودند. بر این اساس در پایان فرآخوان حدود ۵۰۰ عنوان کتاب از نویسندگان نویسندگان داخلی و خارجی به این دبیر خانه ارسال شد. کتاب‌هایی به زبان‌های فارسی، عربی، انگلیسی، روسی، آذری، ترکی استانبولی، اردو و کردی. این آثار در شش گروه شامل خاطره، پژوهش، زندگینامه، داستان،

<div><div> </div><div><div>روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران</div></div></div>	<div><div> </div><div><div>روز صاحب امتیاز: پیام‌آوران نشر روز</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>مدیرعامل و مدیر مسئول: محمدجواد اخوان</div></div></div>	<div><div> </div><div><div>سر‌دبیر: غلامرضا صدیقیان</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>آدرس: تهران، خیابان بیهقی</div></div></div>	<div><div> </div><div><div>کوچه شهیداکبر زجاجی (چهاردهم غربی)، پلاک ۱۲</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>سازمان آگهی‌ها: ۸۸۵۴۵۴۸۸</div></div></div>	<div><div> </div><div><div>روابط‌عمومی: ۸۸۵۲۳۰۶۰</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>توزیع: مؤسسه نشرگستر امروز نوین ۹۴۲ ۸۸۷۳۰</div></div></div>	<div><div> </div><div><div>چاپ: همشهری</div></div></div>
<div><div> </div><div><div>www.javanonline.ir</div></div></div>	
<div><div> </div><div><div> روزنامه جوان شماره ۶۸۷۴ چهارشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۲ ۲۲ بی‌پایانسی ۱۴۴۵ اذان ظهر: ۱۱:۵۰ غروب آفتاب: ۱۷:۲۶ اذان مغرب: ۱۷:۴۴ نیمه‌شب‌شعرعی: ۲۳:۰۷ اذان صبح فردا: ۰۵:۰۵ طلوع آفتاب فردا: ۰۶:۱۴</div></div></div>	

در نخستین نشست از برنامه «یک قرن جلال» ویژه کتاب «سفر به ولایت عزرائیل» عنوان شد

جلال آل احمد کلمه‌ها و اعتقادات خود را فدای مصلحت نمی‌کرد

سوسیالیست جلال آل احمد کشور اسرائیل را دیده بودند و فریفته این ظاهر شدند و درباره آن مقاله‌هایی نوشتند، اما جلال آل احمد با تردید با این قضایا مواجه می‌شد، اما عین حال دوست داشت خودش آن را تجربه کند.

وی افزود: جلال آل احمد در این کتاب درباره انگیزه سفر به اسرائیل اینگونه می‌گوید:«در سفر

این‌بار برای من هیچ نوع مفری نیست. یعنی این بار به فرار از هیچ چیز و هیچ کس – حتی خودم– به این سفر آمده‌ام. این سفر را، یک نوع شتل تلقی می‌کنم. شستل این قمار کلانی که در آن خراب شده مملکت ما هست و ما اجباراً شاهدش هستیم. اینکه باشی و ببینی و شاهد باشی که چه می‌کنند و چه می‌برند و چه می‌دزدند و فریادت را هم بزنی اما توی چاه –ناچار به عنوان شتل تلقی می‌کنی چنین سفری را که می‌خوانند تو نباشی و حتی همان فریاد توی چاه را زنی و به همان اندازه قلبی مزاحم نباشی و راحت بگذاری دره‌ها را را راندل را …». گزارش آل احمد از مقاله «آغاز یک جذب» شروع می‌شود. در آغاز کار گزارش او همراه با علاقه و حمایت از اسرائیل ارائه می‌شود. جلال آل احمد حدود شش سال بعد مقاله‌با یا عنوان «آغاز یک نفرت» می‌نویسد.

این پژوهشگر در ادامه اظهار می‌دارد: گزارش «آغاز یک جذب» صرفاً به نظم حاکم بر اسرائیل قبل از اینکه این کشور در جهان به یک مسئله تبدیل شود، می‌پردازد، بنابراین بخش اول این کتاب با گزارش «آغاز یک جذب» شروع می‌شود، اما با توجه به اینکه اسرائیل اشغالگر قلمداد می‌شود، این گزارش با استقبال گرم از طرف علاقه‌مندان به انقلاب اسلامی و حتی خود

جلال آل احمد مواجه نمی‌شود. مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) که آن زمان از طلاب مبارز بودند، از انتشار این مقاله بسیار ناراحت شدند و انتشار این مقاله اعتراض بسیاری از جوانان را برانگیخت، اما نکته مهم این است که در آن دوران هنوز اسرائیل به یک مسئله بین‌المللی تبدیل نشده‌بود و صرفاً یک اشغالگر صورت گرفته‌بود و مخالفت‌ها و اعتراض‌هایی از طرف نهضت ملی، آیت‌الله کاشانی و فدائیان اسلام و حتی دکتر مصدق نسبت به این مسئله صورت گرفته‌بود، بنابراین جلال آل احمد صرفاً به مسائل داخلی اسرائیل می‌پردازد.

کتابینی با اشاره به اینکه جلال آل احمد پیش از هر چیزی گزارش نویس خوبی است، ادامه داد: گزارش نویسی در همه آثار اوامع از دامنه‌ها، یادداشت‌ها و نامه‌ها دیده می‌شود. به همین دلیل گزارش‌کی که از اسرائیل ارائه می‌دهد، همچنان زنده است. بزرگ‌ترین توفیق او این بود که انتزاعی نویس نبود. یکی از مختصات گزارش نویسی او این است که به مبانی ارجاع می‌دهد و گزارش نویسی او صرفاً نقل وقایع کوچک و بازار نیست. آنچه جلال آل احمد را ماندگار کرده صدققت او با خودش و جامعه است. عده‌ای دچار خودسانسوری یا شیفتگی نسبت به آرمان‌ها هستند، ولی جلال آل احمد به واقع آرمان‌گرا است، اما در عین حال واقعیت‌گرا است. معتمد گزارش نویسی، ارجاع مداوم به و مباحث صلاقت با خود و جامعه به شکل هم‌زمان جلال آل احمد را جاوید و زنده نگه داشته‌است.

حکمت

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آل وسلم:

این گفتار مرد به همسرش که «من تو را دوست دارم»، هرگز از قلب زن بیرون نمی‌رود.

وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۱۰

نما احسین کشنگار

کتاب

در نشست معرفی نامزدهای بخش کودک و نوجوان جایزه شهید اندرزگو مطرح شد

«چاپید شاه» محتوارا برای نوجوان لقمه‌لقمه می‌کند

طرح جلد، علاوه بر اسم نویسنده و تصویر گر، اسم پژوهشگر اثر را نیز شاهد هستیم، با وجود اینکه سپیده انوشه، نویسنده و پژوهشگر تاریخ است، اما از پژوهشگر دیگری بهره برده که این امتیاز بالای برای این کتاب محسوب می‌شود.

این کارشناس حوزه کودک و نوجوان افزود: شیوه کتاب «چاپید شاه» مستند روایی است. پرداختن به تاریخ برای قشر بزرگسال هم کار چندان آسانی نیست، چراکه مسئله تاریخ یک تیغ دولبه است؛ افراد یا به تاریخ علاقه‌مند هستند یا نمی‌توانند این کتاب‌ها را بخوانند و پس می‌زنند و روی خوش نشان نمی‌دهند. اینکه برای نوجوان تاریخ را به شیوه مستندنگاری بخوایم بنویسیم، حتماً کار دوچندان سختی است. من مدعی هستم اگر نوجوانان به درستی در معرض این کتاب قرار بگیرند و کتاب را به درستی به آنها معرفی کنیم و در اختیارشان قرار ردیم، خداوند مشتاق آن می‌شوند و به سمتش می‌روند.

موسوی گفت: این کتاب برای نوجوانان جذاب و مفید است، چراکه اتفاقاتی آورده شده که مستند است و شبهاتی که درباره پهلوی‌ها وجود دارد گفته می‌شود و نوجوانان نیز

ناخواسته بدون اینکه بخوانند و بدانند در معرض آن قرار می‌گیرند. توصیف‌های مثبتی از پهلوی‌ها می‌شود که برخی نوجوانان اطلاع دقیقی از مسئله ندارند و فقط آن را تکرار می‌کنند. این کتاب روی وقایع و اتفاقات مهم دوران پهلوی اول و دوم دست گذاشته و شبهاتی را که نقل زبان نوجوانان و جوانان است، مطرح می‌کند و پاسخ می‌دهد. ما کتاب‌های پژوهشی بسیاری داریم، اما وجه تمایز این کتاب نسبت به سایر آثار آن برای نوجوان جذاب است، این کتاب با محتوای یک نوجوان را در نظر گرفته است. شاید نوجوان نسل امروز حوصله چندانی برای تاریخ و مستند خواندن نداشته باشد. از این‌رو این کتاب محتوا را برایش لقمه‌لقمه کرده و به صورت مصدق‌انه آن را پرداخته شده است. این کتاب با محتوای دربار پهلوی‌ها و مباحث نگاشت‌ها و تصویرسازی‌های بسیاری را شاهد هستیم که به نوجوان کمک می‌کند در کنار هر چند صفحه‌ای که مطالعه می‌کند، اطلاعات هوشمندانه‌ای و مطابق با سلیقه‌اش را به‌دست بیاورد.

چاپید شاه مصداق بارز جهاد تبیین است

در پایان نفیسه‌سادات موسوی با گریزی به بیانات اخیر مقام معظم رهبری در خصوص روایت‌ها و جهاد تبیین گفت: این کتاب یکی از نمونه‌های بارز جهاد تبیین به نظر می‌رسد و در زمینه پهلوی و قالب جنگ روایت‌ها قابل تحلیل است. در جنگ روایت‌ها این مهم است که چه چیزی، به چه شیوه‌ای و توسط چه کسی روایت می‌شود. وقتی یک تاریخ‌پژوه روایت کند، تفاوت بارزی نیست به روایت یک معلم دینی برای نوجوان دارد و قابل تأمل تر است. شیوه پرداختن به این روایت‌ها، اختصار و کوتاه بودن، ترکیب شدن تصویرسازی‌ها و اطلاع‌نگاشت‌ها و همچنین قلم طنز نوین و شوخ‌طبعانه در حال نگارش تاریخ است و این اثر را به شکل داستانی در آورده، موجب شده که این کتاب را به داستانتک نمک‌دل درباره اتفاقات واقعی و تاریخ تبدیل کند. این کتاب با زبان و بیان مورد قبول یک نوجوان نگاشته شده است. «چاپید شاه» بدون جهت‌گیری، روایتگر اتفاقات است و در دل این روایت‌های واقعی بسیاری از شبهات بدون نیاز به تأکید و تصریح پاسخ داده شده است. مخاطب نوجوان با هویت انقلاب از شکل‌گیری و تا اتفاق افتادن آشنا شده و مردمی بودن و زنده بودن و بویا بودن انقلاب را در این کتاب شاهد خواهد بود.

فرزین ماندگار

کتاب «چاپید شاه» یکی از نمونه‌های بارز جهاد تبیین است و در زمینه نشان دادن ماهیت پهلوی در قالب جنگ روایت‌ها قابل بررسی است. نفیسه‌سادات موسوی، داور بخش کودک و نوجوان جایزه شهید اندرزگو در نشست معرفی نامزدهای بخش داستان کودک و نوجوان سومین دوره این جایزه ادبی که ظهر دیروز با حضور داوران این بخش در سررای خانه کتاب و ادبیات برگزار شد، عنوان کرد: وضعیت ادبیات کودک و نوجوان امروز وضعیت کج‌دار و مریز، سهل و ممتنع است. از لحاظ تعداد آثار و گرایش خانواده‌ها به خریدن آثار و قرار دادن کتاب در سبد فرهنگی بچه‌هایشان اوضاع خوبی داریم، اما اگر به آثار ی که منتشر و خریداری می‌شود، دقیق تر نگاه کنیم متأسفانه در چند سال اخیر شاهد کمترین تناسبات آنها با فرهنگ ایرانی اسلامی مان بودیم. در حال حاضر کتاب‌هایی برای نوجوانان خریداری می‌شود که متأسفانه از فضای ایرانی ما دور است و در بسترهای اتفاق می‌افتد که فرهنگ ایرانی با آن فاصله دارد.

موسوی ادامه داد: بنده بخشی از این تقصیر را متوجه مؤلفان و ناشران می‌دانم، چراکه آثار تألیفی ما کم است و کتب تألیفی هم که وجود دارد موانعی پی‌ریزی روی آنهاست. به‌طور مثال ترجمه و خارجی‌روی آورد. البته تبلیغ‌های خوبی هم برای آن نوشته‌اند. بازار نیست. آنچه جلال آل احمد را ماندگار کرده صدققت او با خودش و جامعه است. عده‌ای دچار خودسانسوری یا شیفتگی نسبت به آرمان‌ها هستند، ولی جلال آل احمد به واقع آرمان‌گرا است، اما در عین حال واقعیت‌گرا است. معتمد گزارش نویسی، ارجاع مداوم به و مباحث صلاقت با خود و جامعه به شکل هم‌زمان جلال آل احمد را جاوید و زنده نگه داشته‌است.

کیفیت آثار تألیفی بارش‌ر و به‌ر بوده است

موسوی افزود: اما اگر بخوایم در کنار این هشدار با تلنگر به یک اتفاق خوب اشاره کنم، باید بگویم که کیفیت کتاب‌های تألیفی در این چند سال خیلی بهتر شده و مبنای پژوهشی در این کتاب‌ها بیشتر نمایان است و تکرار و عامه‌پسند بودن کنار رفت و کیفیت مباحث ایدئولوژیک که گنجانده آن در کتاب برای قشر کودک و نوجوان واقعاً سخت است به شیوه‌های هنر‌مندانه‌تری وارد ادبیات داستانی کودک و نوجوان شده است. اینها اتفاقات خوبی است که دارد اتفاق می‌افتد و به نظر من باید این اتفاقات خوب را شناسایی، گلچین، تقویت و به شیوه‌های مختلف حمایت کرد. از آنجایی که قشر نوجوان با مدیا پیوند دارد و به رسانه نزدیک است، ما باید حتماً پیوسته‌ای رسانه‌ای، پویانمایی و پینما برای این قشر در نظر بگیریم. زمانی که با کتاب خوبی آشنا می‌شویم که مفید و مناسب است حتماً باید به سرعت به سراغ پیوست رسانه‌ای آن برویم.

■ با کتابی جذاب و مفید برای نوجوانان ر و به‌ر هستیم
نفیسه‌سادات موسوی در معرفی کتاب «چاپید شاه» به قلم سپیده انوشه که به عنوان نامز د این جایزه انتخاب شده است، گفت: جلد کتاب اولین نکته‌ای است که توجه افراد را برای خریدن جلب می‌کند. تصویرسازی استفاده شده روی جلد کتاب برای نوجوان به‌خودی خود جذاب است و فارغ از محتوایی که در حال نمایش است، تصاویر مختلفی را روی طرح جلد شاهد هستیم که حس طنز بودن را به مخاطب منتقل و توجه او را به خود جلب می‌کند. نکته بعدی عنوان کتاب است که بازی واژگانی و آشنایی‌زایی است و حس خوبی را به کشف بیشتر کودک و نوجوان می‌دهد. ما روی

کودک و نوجوان و حوزه بین‌الملل دسته‌بندی شدند تا توسط هشت گروه داوری مورد ارزیابی قرار بگیرند. لازم به ذکر است که دو گروه داوری افزوده شده مربوط به بخش‌های ویراستاری و هنری جایزه شهید همدانی بود.

این نویسنده ادبیات پایداری گفت: پس از پایان مرحله گردآوری و دسته‌بندی، تمامی آثار در اختیار داوران گروه‌های هشتگانه، جهت ارزیابی و گزینش آثار برتر قرار گرفتند. بحمدالله داوران محترم هر گروه نیز با وسواس و دقت فراوان آثار برتر هر بخش را در زمان معین انتخاب کردند.

فقر شدید آثار در پژوهش و رمان

گلغلی بابایی خاطر نشان کرد: تذکر سه نکته کلیدی را ضروری می‌دانم؛ اول اینکه چنین به نظر می‌رسد که همچنان در بخش پژوهش و رمان با فقر شدید آثار روبه‌رو هستیم. امید آنکه محققان، مؤلفین و ناشرین محترم به این دو گونه ادبی مهم توجه بیشتری داشته باشند. دوم آنچه که از فضای صور تجلسه